

ORDBANK GRØNT

SPIRE & GRO - WØYEN VEKST

Et samarbeidsprosjekt mellom NAV, Voksenopplæringscenteret,
Flyktningekontoret og Bærum Arbeidssenter.

BÆRUM KOMMUNE

ULIKE PLANTER

Krydderurter

Trær

Blomster

Blomster kan være sommerblomster eller stauder.

BESKRIVELSE

Planter kan være trær, busker, blomster, hekk, stauder, urter og gress. Planter drikker vann, og bruker sol og næring fra jorda til å lage oksygen.

Hekk

Busk

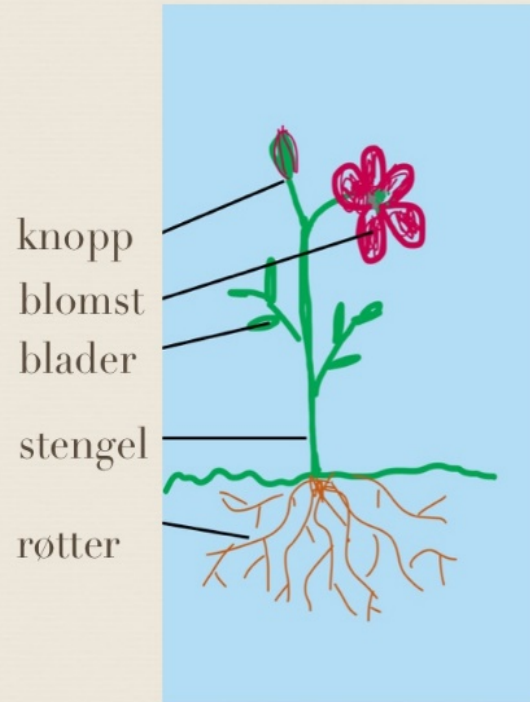
DELER AV PLANTEN

En plante kan være blomst, urter, busk eller tre.

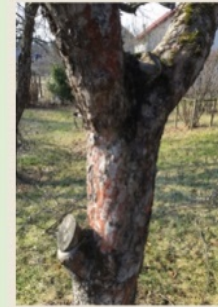
Planter drikker vann, og bruker sol og næring fra jorda til å lage oksygen

Navn på deler på blomster

Navn på deler av trær

En stamme
Mange stammer

En grein
To greiner

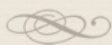
En kvist
Mange kvister

Å STELLE PLANTER

Å stelle planter betyr å
passe på at plantene har
det bra.

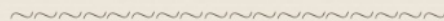

Eksempler

Jeg steller planter.

Jeg stelte planter i går.

Jeg skal stelle planter

Jeg vanner planter med
vannslange.

Jeg vannet planter med
vannkanne.

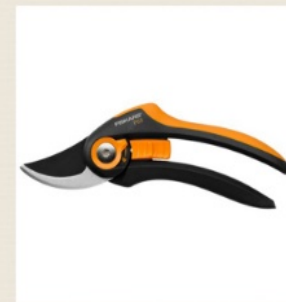
Jeg skal vanne planter.

BESKRIVELSE

Vi gir dem vann, gir
dem god jord og
næring, vi klipper dem
og binder dem opp.

UTSTYR

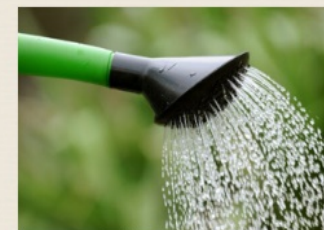
Saks

Vannslange

Vannkanne

SNITTBLOMSTER

Snittblomster er blomster som er klippet av.

Eksempler:

Jeg snitter stilker.

Jeg fjerner blader.

Jeg må fjerne blader.

BESKRIVELSE

Vi lager buketter eller oppsatser. De trenger rent vann og litt næring. Vi putter dem i kjølerom om natten. Vi må håndtere dem riktig. Det betyr at vi må snitte stilker, fjerne blader og gi blomstene vann, og sette dem kaldt om natten.

UTSTYR

ren og skarp kniv

en bølge med vann

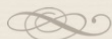
Å PRODUSERE PLANTER

frø jord

BESKRIVELSE

Vi sår frø i jord. Frøet kan spire og bli en stor plante. Frøet trenger varme og fuktighet (vann) for å spire. Spiren trenger lys og vann for å vokse.

Eksempler

Jeg sår frø.

Jeg sådde frø i går.

Jeg skal så frø etter lunsj.

Jeg vannet.

Jeg vannet i går.

Jeg skal vanne i morgen.

UTSTYR

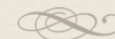

Frø

vann

+ Jord

SKJEMA

Eksempler

Jeg fyller ut skjema.

Jeg fylte ut skjema i går

Jeg skal fylle ut skjema.

PLANTENS NAVN	DATO FOR SÅING	ANTALL SÅDD + SPIRER	FØRSTE SPIRE (DATO)	SISTE SPIRE (DATO)	DATO FOR PRØKLING + ANTALL	HERDING	DATO FOR UTPLANTING	ANTALL UTPLANTET	ANNET

BESKRIVELSE

Vi må skrive hva vi gjør på jobben. Vi bruker ofte skjema. Vi kan skrive dato, navn på planter og hvor mange planter vi har.

Vi kan skrive om plantene trenger vann. Vi kan skrive om plantene er syke eller friske.

Å PLANTE BLOMSTER

Å plante blomster betyr å putte dem i jorda på riktig måte.

HUSK! Plante er både et verb og et substantiv.

Eksempler

Jeg planter blomster nå.

Jeg plantet i går.

Jeg skal plante en plante i morgen.

Jeg planter i potte eller i et blomsterbed.

BESKRIVELSE

Vi graver et hull i jorda. Vi plasserer planten forsiktig i hullet. Vi presser jord rundt planten. Vi må alltid vanne når vi har plantet en blomst.

UTSTYR

spade

vann

god og riktig jord

Å PLANTE STAUDER

Stauder er planter som ikke dør om vinteren. De hviler, og våkner om våren.

Eksempler

Jeg planter blomster nå.

Jeg plantet i går.

Jeg skal plante i morgen.

BESKRIVELSE

Å plante stauder betyr å putte dem i jord, på riktig måte.

Vi graver et hull i jorda. Vi plasserer planten forsiktig i hullet. Vi presser jord rundt planten. Vi må alltid vanne.

Vi må gi litt ekstra næring til plantene. Vi bruker kompost.

UTSTYR

Spade

Jord

Å PLANTE SOMMERBLOMSTER

Sommerblomster er blomster som dør om vinteren. Vi må plante nye om våren.

Eksempler

Jeg planter blomster nå.
Jeg plantet i går.
Jeg skal plante i morgen.

BESKRIVELSE

Vi graver et hull i jorda.
Vi plasserer planten forsiktig i hullet. Vi presser jord rundt planten. Vi må alltid vanne.

UTSTYR

Spade

Riktig jord

SKJØTSEL

Skjøtsel betyr å passe på at parker og hager har det bra, og er fine.

BESKRIVELSE

Vi vannet planter. Busker, blomster, trær og gress trenger vann.

Vi klipper planter. Vi rydder. Vi klipper gress og luker.

Sakser

Gressklipper

Vann

Jord

LUKE

Å luke betyr at ta bort planter vi ikke vil ha

Eksempler

Jeg skal luke i et bed.

I går lukte jeg mellom rosene.

BESKRIVELSE

Vi luker med spade, hansker og lukejern.

Vi må være forsiktig med kroppen når vi luker lenge.

Vi prøver å ta med røttene på planten.

Blomster vi ofte luker bort

Løvetann

Brennesle

Å BESKJÆRE

Å beskjære betyr å klippe busker og trær på riktig måte.

Eksempler

Jeg beskjærer busker og trær.

Jeg beskar i går.

Jeg skal beskjære i morgen

BESKRIVELSE

Vi beskjærer trær og busker.

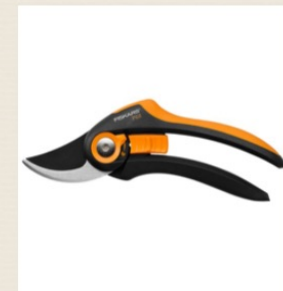
Vi klipper med saks og sager greiner med sag.

Vi bruker rent utstyr. Vi klipper greiner som er syke, som vokser feil vei, som krasjer eller skygger for sola. Vi er forsiktige hvis vi må klatre i trærne.

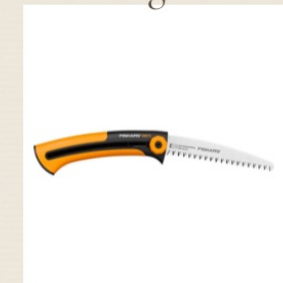
UTSTYR

Saks

Sag

SIKKERHET

Sikkerhet betyr at vi må være forsiktige.

Eksempler

Jeg må være forsiktig.

Du må være forsiktig!

Vi har rutiner for sikkerhet

BESKRIVELSE

Når vi jobber i hage må vi være forsiktige. Vi bruker briller. Vi er forsiktige med stiger. Vi har riktige klær. Vi følger reglene på jobben.

Sikkerhet er viktig når vi bruker:

stige

VERNEUTSTYR

Eksempler

Jeg må ha briller, hjelm, hørselsvern og vernesko.

BESKRIVELSE

Forskjellige jobber har forskjellige rutiner.

Vi bruker riktig utstyr for at vi ikke skal bli skadet.

UTSTYR

hjelm

hørselsvern

vernesko

vernebriller

ARBEIDSKLÆR

Eksempler

Jeg har på meg arbeidsklær.

Jeg hadde på meg arbeidsklær.

Jeg skal ha på meg arbeidsklær.

BESKRIVELSE

Forskjellige jobber har forskjellige rutiner.

Vi bruker riktig utstyr for at vi ikke skal bli skadet.

UTSTYR

arbeidsbukse

arbeidsjakke

hansker

GRESSKLIPPING

Betyr å klippe gress. Vi klipper en plen med gress.

Eksempler

Jeg klipper gress.

Jeg klippet gress.

Jeg skal klippe gress.

BESKRIVELSE

Gress vokser fort. Vi klipper det om sommeren. Det finnes mange maskiner å klippe med. Vi må ha kurs på jobben for å lære noen av dem.

UTSTYR

Kantklipper

gressklipper

GRESSKLIPPER

BESKRIVELSE

Maskinen kan være farlig for deg eller mennesker rundt. Vi er forsiktige når vi bruker gressklipper.

Vi må bruke riktig bensin,

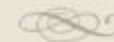
UTSTYR

hørselsvern

vernesko

HEKKSAKS

Vi klipper en hekk med hekksaks.

Eksempler

Jeg har klippet hekk.

Jeg skal klippe hekker i dag.

BESKRIVELSE

En hekksaks klipper hekken rett. Det kan være tungt. Noen kaller maskinen hekktrimmer

VERNEUTSTYR

hjelm

hørselsvern

vernebriller

Vi trenger også arbeidsklær.

GRENSAKS

Jeg klipper greiner med grensaks.

Jeg klippet greiner i går.

Jeg skal klippe om en uke.

BESKRIVELSE

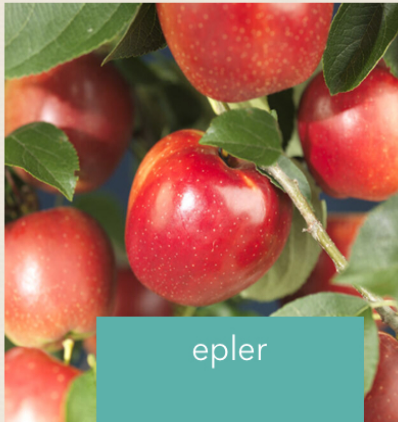
Vi bruker greinsaks til å beskjære busker og trær.

Vi klipper de syke greinene. Etterpå klipper jeg greiner som vokser feil vei, og greiner som krasjer.

Plantene blir friske, de får mer frukt og fin form.

RÅVARER

Råvarer fra hagen kan være planter, frukt og bær eller honning.

Eksempler

rødbeter

honning

rognebær

Jeg koker rognbærsaft til gelé.

Vi bruker en slynge når vi lager honning.

rødbeter og lake

Jeg sylter rødbeter.

OPPBEVARING AV RÅVARER

BESKRIVELSE

Råvarer må stå i kalde rom når de skal stå lenge. Vi bruker rent utstyr og rene glass. Vi har syltetøy, saft, rødbeter og buketter i kjøleskap eller kjølerom.

UTSTYR

rene glass

Kjøleskap

Kjølerom

STERILISERE GLASS

Eksempler

Jeg steriliserer glass.
I går steriliserte jeg glass,
Nå skal vi sterilisere
glassene.

BESKRIVELSE

Når vi lager mat som skal
selges, må vi bruke rent
utstyr. På kjøkken må alt
være uten bakterier.

Vi koker glassene og
tørker dem i ovnen. Vi
har rene hender.

UTSTYR

MERKE PRODUKTER

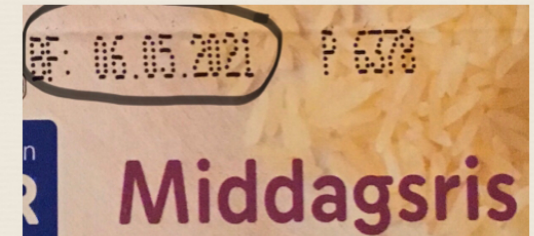

BESKRIVELSE

Vi må gi informasjon om når og hvor vi har laget maten og drikken. Vi må skrive:

1. Holdbarhetsdato
2. Produksjonsdato
3. Ingredienser

1. Holdbarhetsdato.
BF - best før. Bør spises før 06.05.21.

3. Ingredienser.
Innhold i maten.
2. Produksjonsdato.
Når maten er laget.

FORSVARLIG

Forsvarlig bruk betyr å bruke noe riktig og å tenke på sikkerhet.

Eksempler

Forsvarlig bruk av verneutstyr.

Forsvarlig bruk av kantklipper

Jeg merker honningen på forsvarlig måte.

BESKRIVELSE

Sikker bruk av utstyr.

Trygg bruk. Vi gjør ting på riktig måte.

Du er ansvarlig for å gjøre ting riktig.

